

67. sz. Egyezmény

a munka- és pihenőidő szabályozásáról a közúti szállításban

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1939. június 8-án huszonötödik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a hivatásos gépjárművezetők és segítők munka- és pihenőidejének szabályozására vonatkozóan, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1939. június 28-án, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely a "Munka- és pihenőidőről (közúti szállítás) szóló 1939. évi Egyezmény" néven idézhető:

1. cikk

1. A jelen Egyezmény vonatkozik -

- (a) azokra a személyekre, akik hivatásszerűen vezetnek közúti szállítójárművet; és
- (b) kocsikísérőkre és más személyekre, akik hivatásszerűen utaznak közúti szállítójárművel; a járművel, annak utasaival vagy rakományával kapcsolatos feladatokat végeznek.

2. A jelen Egyezmény szempontjából a „közúti szállítójármű” kifejezés vonatkozik minden állami vagy magántulajdonban lévő, mechanikus hajtóerővel működő járműre, ideértve a villamosokat, trolikat és pótkocsikat, amelyeket mechanikus hajtóerővel működő járművek vontatnak, amelyek személyek vagy áruk szállításával foglalkoznak közutakon anyagi ellenszolgáltatásért, vagy a járművet működtető vállalkozás céljaira végeznek szállítási tevékenységet.

2. cikk

A jelen Egyezmény alkalmazása alól az illetékes hatóság kivonhatja –

- (a) azon személyeket, akik kizárólag személyi szolgáltatások céljaira használt, magántulajdonban lévő járműveket vezetnek, vagy azokkal utaznak;
- (b) azon személyeket, akik olyan járműveket vezetnek, vagy olyan járművekkel utaznak, amelyek –
 - (i) mezőgazdasági vagy erdészeti vállalkozások által végzett szállításban működnek, amennyiben a szállítás közvetlenül kapcsolatban áll és kizárólag a vállalkozás munkája szempontjából végzett célok érdekében történik;
 - (ii) beteg és sérült személyek szállítását végzik kórházakba és ápolási intézményekbe;

- (iii) a nemzetvédelem, rendőrség és állami hatóságok számára végzett egyéb szállítás céljait szolgálják;
- (iv) emberek mentésében vagy kármentesítési munkálatokban végzett szállításban használatosak.

3. cikk

Az illetékes hatóság a jelen Egyezmény összes rendelkezése vagy azok egy része alól kivonhatja azokat a járműtulajdonosokat és családtagjaikat, akik nem bérért dolgoznak vagy az ilyen személyek meghatározott kategóriáit, amennyiben a hatóság –

- (a) meg van győződve arról, hogy az ilyen kivonás–
 - (i) nem teszi ki tisztességtelen versenynek azon személyeket, akik alkalmazási körülményeire vonatkozóan a kérdéses rendelkezések érvényben maradnak; vagy
 - (ii) nem teszi ki baleseti kockázatnak azokat a személyeket, akikre az Egyezmény vonatkozik, vagy nem veszélyezteti a közbiztonságot, vagy
- (b) meg van győződve arról, hogy az érintett ország körülményeire tekintettel a kérdéses rendelkezések alkalmazása a rendelkezés hatálya alóli kivonásra javasolt személyek esetében nem megvalósítható.

4. cikk

A jelen Egyezmény szempontjából –

- (a) a „munkaidő” kifejezés azt az időszakot jelenti, mialatt az érintett személyek a munkáltató vagy bármely más, a munkavállaló szolgálatainak elrendelésére feljogosított személy rendelkezésére állnak; a járművek tulajdonosainak és azok családtagjainak esetében azt az időszakot, mialatt saját hasznukra, közúti szállítójárművel olyan munkát végeznek, amely annak utasaival vagy rakományával kapcsolatos, és magában foglalja –
 - (i) a jármű menetideje alatt végzett munkával töltött időt;
 - (ii) a kiegészítő munkával töltött időt;
 - (iii) a készenléti időt; és
 - (iv) azokat a szüneteket, amelyek pihenés vagy munkamegszakítás célját szolgálják, és nem haladják meg az illetékes hatóság által előírt időtartamot;
- (b) a „jármű menetideje” azt az időszakot jelenti, amely a munkanap kezdetén a jármű elindulásával kezdődik, és addig tart, amíg a munkanap végén a jármű megáll, melybe nem tartozik bele az az időszak, mely alatt a jármű menetidejét az illetékes hatóság által előírt időtartamot meghaladó mértékben megszakítják, amely megszakítás alatt a járművet vezető vagy azon utazó személyek szabadon rendelkezhetnek idejükkel, vagy kiegészítő munkát végeznek;
- (c) a „kiegészítő munka” kifejezés a járművel, annak utasaival, vagy annak rakományával kapcsolatos munkát jelenti, amelyet a jármű menetidején kívül kell végezni, beleértve pontosabban –

- (i) a számlákkal kapcsolatos munkát, a készpénz befizetését, a nyilvántartások aláírását, a szolgálati dokumentumok beszolgáltatását, a jegyek ellenőrzését és hasonló tevékenységeket;
 - (ii) a jármű átvételét és garazsírozását;
 - (iii) az utazást arról a helyről, ahol a személy felveszi a munkát, arra a helyre, ahol átveszi a járművet, és utazást arról a helyről, ahol a járművet hagyja, arra a helyre, ahol leteszi a munkát;
 - (iv) a jármű karbantartásával és javításával kapcsolatos munkát; és
 - (v) a jármű be- és kirakodását;
- (d) a „készenléti idő” kifejezés azt az időszakot jelenti, mialatt a személy munkahelyén tartózkodik abból a célból, hogy az esetleges munkára rendelésre válaszoljon, vagy a menetrendben meghatározott időpontban ismét felvegye a munkát.

5. cikk

1. Azon személyek munkaideje, akikre a jelen Egyezmény vonatkozik, nem haladhatja meg a heti 48 órát.

2. Az illetékes hatóság magasabb óraszámokban is meghatározhatja a heti munkaidőt azon személyek vonatkozásában, akik rendszeresen végeznek jelentős mennyiségű kiegészítő munkát, vagy akiknek a munkáját gyakran szakítja meg készenléti időszak.

6. cikk

1. Az illetékes hatóság engedélyezheti a heti munkaidő átlagként történő kiszámítását.

2. Ha az illetékes hatóság engedélyezi a heti munkaidő átlagként történő kiszámítását, meghatározza, hogy hány hét átlagában lehet a normát kiszámítani, és meghatározza a heti munkaórák maximumát.

7. cikk

1. Azon személyek munkaideje, akikre a jelen Egyezmény vonatkozik, nem haladhatja meg a napi nyolc órát.

2. Ahol törvény, szokás vagy a munkáltatók és munkavállalók szervezetei között létrejött megállapodás, vagy ahol ilyen szervezetek nincsenek, a munkáltatók és munkavállalók képviselői közötti megállapodás alapján a munkaidő a hét egy vagy több napján kevesebb mint nyolc óra, ott a munkaidő a hét többi napján meghaladhatja a nyolc órás maximumot, az illetékes hatóság intézkedése mellett, vagy az említett szervezetek vagy képviselők közötti megállapodás értelmében; azzal a feltétellel azonban, hogy a jelen bekezdés rendelkezései értelmében a napi nyolcórás munkaidőt minden esetben maximálisan egy órával lehet túllépni;

3. Az illetékes hatóság engedélyezhet hosszabb napi korlátozást

- (a) azon személyek tekintetében, akiknek heti munkaideje nem haladja meg a negyvennyolc órát egyetlen héten sem az 5. cikk 1. bekezdésében foglaltak szerint, vagy átlagban a negyvennyolc órát a 6. cikk szerint; és

- (b) azon személyek tekintetében, akik rendszerint jelentős mennyiségű kiegészítő munkát végeznek, vagy akik munkáját gyakran szakítják meg készenléti időszakok.

8. cikk

Az illetékes hatóság maximálja a munkanap kezdete és vége közötti munkaórák számát.

9. cikk

1. Az illetékes hatóság engedélyezheti a baleset következtében elvesztett munkaidő meghatározott időn belüli pótlását.

2. Az illetékes hatóság engedélyezheti a megelőző cikkekben foglalt munkaidő korlátozások túllépését olyan esetekben, amelyekben a jelen cikk rendelkezései alkalmazásra kerülnek.

10. cikk

Az illetékes hatóság az előző cikkekben előírt munkaidő-korlátozások túllépését meghatározott mértékben engedélyezheti olyan esetekben, amelyekben meggyőződik arról, hogy hiány mutatkozik fontos, szakképzett munkaerőből.

11. cikk

1. Ez a cikk az alábbi esetekre vonatkozik:

- (a) baleset, a jármű üzemképtelenné válása, előre nem látható késés, szolgálat-áthelyezés, közlekedési zavar vagy vis major;
- (b) fontos munkát végző, nem helyettesíthető személy előre nem látható hiányzása miatt kiesett munkaidő pótlása;
- (c) földrengés, árvíz, tűzvész, járvány vagy más katasztrófa vagy természeti csapás idején szükséges mentési vagy katasztrófa-elhárítási munkák;
- (d) sürgős és kivételes esetek a közművek zavartalan működésének biztosítása céljából.

2. Azokban az esetekben, amelyekre a jelen cikk vonatkozik

- (a) az előző cikkekben meghatározott munkaidő-korlátozásokat túl lehet lépni;
- (b) a 14. cikkben meghatározott ötórás időszakot meg lehet hosszabbítani; és
- (c) a 15. és 16. cikkben meghatározott pihenőidőket csökkenteni lehet, de csak amennyiben az elengedhetetlenül szükséges munka elvégzése ezt indokolja.

3. A munkáltató vagy a jármű tulajdonosa köteles az illetékes hatóságot értesíteni az említett hatóság által előírt időszakon belül és módon a jelen cikk értelmében munkával töltött időszakról és annak indokairól.

12. cikk

1. Az előző cikkek által meghatározott munkaidő-korlátozásokat túl lehet lépni, de csak az elengedhetetlenül szükséges munka elvégzése által indokolt mértékben, kivételes elvárások, feltételek teljesítése céljából az alábbiak vonatkozásában:

- (a) utasok és csomagjaik szállodák által történő szállítása a szálloda és az állomás, illetve az érkezés vagy indulás helyszíne között; és
- (b) temetkezési vállalatok által végzett szállítási tevékenység.

2. Az illetékes hatóság írja elő azokat a feltételeket, amelyek mellett az előző bekezdés alkalmazható.

13. cikk

1. Az illetékes hatóság engedélyezheti az előző cikkekben meghatározott munkaidő-korlátozás túllépését a jelen cikk rendelkezéseivel összhangban végzett túlmunka esetében.

2. Az illetékes hatóság engedélyezheti túlmunka végzését azon rendelkezésekkel összhangban, amelyek előírják

- (a) az engedélyezési eljárást;
- (b) a túlmunka díjazásának minimális mértékét, amely egyetlen esetben sem lehet kevesebb, mint a szokásos díjazás egy- és egynegyedszerese; és
- (c) az engedélyezhető maximális óraszámot, amely egyetlen esetben sem haladhatja meg
 - (i) az évi hetvenöt órát bármely évben abban az esetben, ha a heti munkaidőt egy hétnél hosszabb időszak átlagában számolják; vagy
 - (ii) az évi száz órát bármely olyan évben, amikor a heti munkaidő-korlátozást szigorúan alkalmazzák minden egyes hétre vonatkozóan.

3. Bármely országban, amelyben nemkívánatos a vállalatok hatáskörébe utalni az éves szinten végezhető túlmunka óraszámának meghatározását, az illetékes hatóság engedélyezheti az előző cikkekben meghatározott munkaidő-korlátozás túllépését azzal a feltétellel, hogy a jelen bekezdés rendelkezéseivel összhangban lévő túlmunka egészére vonatkozóan a szokásos díjazásnak legalább másfélszeresét fizetik.

14. cikk

1. Egyetlen gépjárművezető sem vezethet folyamatosan öt óránál többet.

2. Az előző bekezdés érvényesítése szempontjából folyamatosnak minősül bármely két időperiódus, amelyek között nem telik el az illetékes hatóság által előírt időtartamú szünet.

3. Az illetékes hatóság kivonhatja az 1. bekezdés alkalmazása alól azokat a gépjárművezetőket, akik számára a megfelelő időtartamú szüneteket biztosítják a menetrendbe beiktatott megállások, vagy a munka szakaszossága.

15. cikk

1. Minden olyan személy, akire a jelen Egyezmény vonatkozik, jogosult minden huszonnégy órában legalább tizenkét óra megszakítás nélküli pihenőidőre.

2. Az illetékes hatóság engedélyezheti az 1. bekezdés által meghatározott pihenőidőszak csökkentését bizonyos szolgáltatások esetén, amelyek jelentős időtartamú szünetekkel járnak.

3. Az illetékes hatóság engedélyezheti a hét meghatározott számú napján a pihenőidő csökkentését oly módon, hogy az egy hét vonatkozásában kiszámított pihenőidő átlaga nem lehet kevesebb, mint az 1. bekezdésben előírt minimum.

16. cikk

1. Minden személy, akire a jelen Egyezmény vonatkozik, legalább harminc órányi megszakítás nélküli pihenőidőre jogosult minden egyes hétnapos időszakban, amelyből legalább huszonkét óra ugyanarra a naptári napra esik.

2. Az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy az 1. bekezdésben meghatározott pihenőidőszakok számát több hét vonatkozásában osszák el, de egyik pihenőidőszak hossza sem haladhatja meg a hét napra számított, előírt maximumot. Ilyen esetben a több hét viszonylatában biztosított pihenőidőszakok száma legalábbis egyenlő lesz azoknak a heteknek a számával, amelyekre vonatkozóan a pihenőidőket elosztják. Bármely két pihenőidőszak között nem telhet el több mint tíz nap.

17. cikk

A jelen Egyezmény rendelkezéseivel összhangban az illetékes hatóság által hozott és alább felsorolt döntéseket az érintett munkáltatók és munkavállalók szervezeteivel történő konzultáció után kell elfogadni, amennyiben ilyen szervezetek léteznek:

<i>Cikk</i>	<i>Cikk</i>
2.	10.
3.	11., 3. bekezdés
4. (a) és (b)	12., 2. bekezdés
5., 2. bekezdés	13.
6.	14., 2. és 3. bekezdés
7., 2. és 3. bekezdés	15., 2. és 3. bekezdés
8.	16., 2. bekezdés
9.	18.

18. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezéseinek hatékony alkalmazása céljából az illetékes hatóság munkaügyi felügyelők, vagy a rendőrség, a közlekedési felügyelet vagy más megfelelő adminisztratív hatóság közreműködésével működő rendszert tart fenn a garázsokban, a depókban és más helyszíneken, valamint a közutakon.

2. Minden munkáltató az illetékes hatóság által jóváhagyott formában nyilvántartást vezet az általa foglalkoztatott személyek munka- és pihenőidejéről, és az ilyen nyilvántartást a felügyeleti hatóságok számára vizsgálat céljából hozzáférhetővé teszi az illetékes hatóság által meghatározott feltételeknek megfelelően.

3. Az illetékes hatóság köteles meghatározni az egyéni ellenőrző könyv szabványos formáját, kiállításának módját minden olyan személy esetén, akire a jelen Egyezmény vonatkozik. Minden ilyen személy munkaideje alatt köteles ezt a könyvet magánál tartani, és abba a munka- és pihenőidejével kapcsolatos adatokat az illetékes hatóság által meghatározott módon bevezetni.

19. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazását az illetékes hatóság felfüggesztheti, amennyiben nemzetbiztonsági szempontok ezt indokolják, de szigorúan csak arra az időszakra, amíg az elengedhetetlenül szükséges.

2. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatalt azonnali hatállyal értesíteni kell

- (a) a jelen Egyezmény rendelkezéseinek bármilyen felfüggesztéséről és a felfüggesztés indokairól; és
- (b) a felfüggesztés megszüntetésének időpontjáról.

20. cikk

A tagállamok által a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmánya 2. cikkével összhangban a jelen Egyezmény végrehajtásáról benyújtott éves jelentéseknek további teljes körű információt kell tartalmazniuk

- (a) a 2. cikk értelmében hozott mindennemű döntésről;
- (b) a 3. cikk értelmében hozott mindennemű döntésről azzal az indoklással együtt, amely alapján az illetékes hatóság meggyőződött a döntések megalapozottságáról;
- (c) az 5. cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések végrehajtásáról;
- (d) a 6. cikk rendelkezéseinek végrehajtásáról;
- (e) a 7. cikk 2. és 3. bekezdéseiben foglalt rendelkezések végrehajtásáról;
- (f) a 8. cikkel összhangban hozott bármilyen döntésről;
- (g) a 10. és 13. cikk rendelkezései végrehajtásának mértékéről, és az ezekkel összhangban hozott bármilyen rendelkezésről.

21. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmánya 19. cikkének 11. bekezdésével összhangban (megjegyzés: az említett rendelkezés az alábbi:

Egyetlen esetben sem kérhető vagy kötelezhető egy tagállam sem arra, hogy a Konferencia által elfogadott bármely Ajánlás vagy Egyezménytervezet eredményeképpen csökkentse a hatályos jogszabályai által az érintett munkavállalóknak biztosított védelmet. Az Alapokmány 1946-ban történt módosításának eredményeképpen az Alapokmány 19. cikkének 8. bekezdése tartalmaz erre vonatkozó rendelkezést.) a jelen Egyezmény egyetlen

rendelkezése sem befolyásol egyetlen olyan törvényt, döntést, szokást vagy megállapodást sem, amely a jelen Egyezményben foglaltaknál kedvezőbb feltételeket biztosít az érintett munkavállalók számára.

22. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

23. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azt követően lép hatályba, hogy a tagállam részéről történt ratifikációt nyilvántartásba vették.

24. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

25. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikáció, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

26. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa minden tíz éves időszak elteltével jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és

megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

27. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (b) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 24. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (c) az új módosító Egyezmény hatályba lépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

28. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.